

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОДЕСЬКИЙ АВТОМОБІЛЬНО-ДОРОЖНІЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ «ОДЕСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою Державного університету
«Одеська політехніка»
Голова Вченої ради

Геннадій ОБОРСЬКИЙ

Протокол від 30 вересня 2021 р. № 7

Освітньо-професійна програма вводиться
в дію з 07 вересня 2021 р.
Директор Відокремленого структурного підрозді-
лу «Одеський автомобільно-дорожній фаховий
коледж Державного університету «Одеська полі-
техніка»

Сергій МИРОНЕНКО

Наказ від 30 вересня 2021 р. № 763-09

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ ДОРОЖНЬОГО РУХУ

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНИЙ СТУПІНЬ
ФАХОВИЙ МОЛОДШИЙ БАКАЛАВР**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ: 27 «Транспорт»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ: 275 «Транспортні технології (за видами)»

СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ: 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)»

м. Одеса

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійну програму «Організація та регулювання дорожнього руху» розроблено на основі нормативних документів:

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

2. Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2745-19#Text>

3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (зі змінами) від 23.11.2011 № 1341

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%d0%bf#text>

4. Постанова Кабінету Міністрів «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 № 266

URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>

5. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти» від 13.07.2020 № 918

URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-rozroblennya-standativ-fahovoyi-peredvishoyi-osviti>

6. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 275 Транспортні технології (за видами) для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» від 29.10.2018 р. № 1171

URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-standartu-vishoyi-osviti-za-specialnistyu-275-transportni-tehnologiyi-za-vidami-transportu-dlya-pershogo-bakalavrskogo-rivnya-vishoyi-osviti>

7. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти» від 01.06.2018 № 570

URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-profilnoyi-serednoyi-osviti-zakladiv-osviti-sho-zdijsnyuyut-pidgotovku-molodshih-specialistiv-na-osnovi-bazovoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti>

8. Методичні рекомендації щодо розроблення освітньо-професійної програми фахової передвищої освіти (у сфері фахової передвищої освіти) (далі – ОПП), навчального плану підготовки фахівців освітньо-професійного ступеня фаховий молодший бакалавр, індивідуального навчального плану здобувача фахової передвищої освіти та зразки вказаних документів

URL: https://sqe.gov.ua/wp-content/uploads/2022/06/Methodichni_rekomendacii_rozroblennya_OOP_FPO_2022.pdf

Розроблено робочою групою Відокремленого структурного підрозділу «Одеський автомобільно-дорожній фаховий коледж Державного університету «Одеська політехніка» (далі ВСП «ОАДФК ДУ «ОП»), кафедрою «Транспортні системи і логістика» у складі:

- 1. Белецька Ольга Михайлівна** голова робочої групи, спеціаліст вищої категорії, викладач кафедри транспортні системи і логістика ВСП «ОАДФК ДУ «ОП»
- 2. Гриценко Наталя Григорівна** член робочої групи, спеціаліст вищої категорії, викладач кафедри транспортні системи і логістика ВСП «ОАДФК ДУ «ОП»
- 3. Венгер Альбіна Сергіївна** член робочої групи, спеціаліст першої категорії, завідувач відділення транспортних систем ВСП «ОАДФК ДУ «ОП»
- 4. Бесараб Вікторія Сергіївна** випускник ВСП «ОАДФК ДУ «ОП», інженер з безпеки руху, КУ «СМЕП»
- 5. Лось Дмитро Андрійович** член робочої групи, здобувач освіти групи 30Др ВСП «ОАДФК ДУ «ОП»

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

- 1. Сергієнко Владислав Ігорович** випускник ВСП «ОАДФК ДУ «ОП», співробітник Національної поліції Одеської області
- 2. Первенець Кирило Володимирович** випускник ВСП «ОАДФК ОНПУ», інженер з безпеки руху ТОВ «Баварський двір»

Освітньо-професійна програма «Організація та регулювання дорожнього руху» не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована чи розповсюджена без дозволу ВСП «ОАДФК ДУ «ОП».

1. ОПИС ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ
«ОРГАНІЗАЦІЯ ТА РЕГУЛЮВАННЯ ДОРОЖНЬОГО РУХУ»
ГАЛУЗІ ЗНАНЬ 27 «ТРАНСПОРТ»
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 275 «ТРАНСПОРТНІ ТЕХНОЛОГІЇ
(ЗА ВИДАМИ)»
СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ 275.03 «ТРАНСПОРТНІ ТЕХНОЛОГІЇ
(НА АВТОМОБІЛЬНОМУ ТРАНСПОРТІ)»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу фахової передвищої освіти	Відокремлений структурний підрозділ «Одеський автомобільно-дорожній фаховий коледж Державного університету «Одеська політехніка»
Освітньо-професійний ступінь	Фаховий молодший бакалавр
Освітня кваліфікація	Фаховий молодший бакалавр з транспортних технологій (на автомобільному транспорті)
Професійна кваліфікація	Інженер з безпеки руху
Кваліфікація в дипломі	Ступінь фахової передвищої освіти – Фаховий молодший бакалавр Спеціальність – 275 Транспортні технології (за видами) Спеціалізація – 275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті) Освітньо-професійна програма – Організація та регулювання дорожнього руху
Рівень кваліфікації згідно з Національною рамкою кваліфікації	Рівень фахової передвищої освіти відповідає п'ятому кваліфікаційному рівню (5 РНК), EQF – 5 рівень і передбачає здобуття особою загальнокультурної та професійно-орієнтовної підготовки, спеціальних умінь і знань, а також певного досвіду їх практичного застосування з метою виконання типових завдань, що передбачені для первинних посад у відповідній галузі професійної діяльності.
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Організація та регулювання дорожнього руху

<p>Обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття ступеню фахового молодшого бакалавра</p>	<p>180 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців</p> <p>Обсяг освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра на основі повної загальної середньої освіти (профільної середньої освіти) становить 180 кредитів ЄКТС. На основі базової середньої освіти здобувачі фахової передвищої освіти зобов'язані одночасно виконати освітню програму профільної середньої освіти, тривалість здобуття якої становить два роки. Освітня програма профільної середньої освіти професійного спрямування, що відповідає галузі знань та/або спеціальності, інтегрується з освітньо-професійною програмою фахового молодшого бакалавра. Мінімум 50 % обсягу освітньо-професійної програми має бути спрямовано на досягнення результатів навчання за спеціальністю, визначеною Стандартом фахової передвищої освіти.</p> <p>Обсяг освітньо-професійної програми фахового молодшого бакалавра на основі професійної (професійно-технічної) освіти, фахової передвищої освіти або вищої освіти визначається закладом фахової передвищої освіти з урахуванням визнання раніше здобутих результатів навчання. Обсяг такої програми становить не менше 50 % загального обсягу освітньо-професійної програми на основі профільної середньої освіти.</p>
<p>Наявність акредитації</p>	
<p>Термін дії</p>	<p>2021 – 2025 р. р.</p>
<p>Вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за програмою</p>	<p>Умови прийому на програму на основі базової загальної середньої освіти, повної загальної середньої освіти, освітньо-кваліфікаційного рівня кваліфікований робітник регламентуються Правилами прийому до ВСП «ОАДФК ДУ «ОП» для здобуття освітньо-професійного ступеню фаховий молодший бакалавр</p>
<p>Мова викладання</p>	<p>українська</p>
<p>Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми</p>	<p>oadk.od.ua</p>

2 – Мета освітньо-професійної програми

Метою освітньо-професійної програми є надання освіти в галузі знань 27 Транспорт, набуття теоретичних і практичних знань та вмінь, навичок та інших компетенцій, які необхідні в практичній діяльності в галузі організації та регулювання дорожнього руху на базі сучасних стандартів освіти, ефективне використання вулично-дорожньої мережі міст, зменшення аварійності на автомобільних дорогах, застосування сучасних методів при організації та регулюванні дорожнього руху.

3 – Характеристика освітньо-професійної програми

Предметна область

Об'єкт – транспортні системи та технології.

Цілі навчання – підготовка фахівців, здатних розв'язувати типові спеціалізовані задачі та вирішувати практичні проблеми у сфері транспортних технологій з використанням положень та методів сучасної науки з урахуванням певної невизначеності умов функціонування транспортних систем.

Теоретичний зміст предметної області – поняття та методи транспортних процесів і систем, оптимальних рішень та інших, що розкривають закономірності функціонування транспортних систем і технологій.

Методи, методики та технології:

- виконання техніко-економічних розрахунків;
- методики розв'язування типових спеціалізованих задач у сфері транспортних технологій;
- технології обслуговування пасажирів, вантажу та пошти на видах транспорту;
- технології застосування видів транспорту в галузях економіки.

Інструменти та обладнання – сукупність галузевих пристроїв, приладів та інформаційних систем.

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування

Фахівець підготовлений до роботи за «Державним класифікатором видів економічної діяльності» ДК 009-2010, затвердженим і введеним в дію наказом Держспоживстандарту України від 11.10.2010 року № 457 (зі змінами)
Секція Н
Розділ 49 Наземний і трубопровідний транспорт
Група 49.3 Інший пасажирський наземний транспорт
Клас 49.31 Пасажирський наземний транспорт міського та приміського сполучення
49.32 Надання послуг таксі

	<p>49.39 Інший пасажирський наземний транспорт, н. в. і. у.</p> <p>Група 49.4 Вантажний автомобільний транспорт, надання послуг перевезення речей</p> <p>Клас 49.41 Вантажний автомобільний транспорт</p> <p>49.42 Надання послуг перевезення речей (переїзду)</p> <p>Фахівець здатний займати первинні посади відповідно до професійних назв робіт за Національним класифікатором України «Класифікатор професій» ДК 003:2010:</p> <p>3115 – Технік-технолог (механіка)</p> <p>3119 – Диспетчер автомобільного транспорту</p> <p>3119 – Диспетчер служби перевезень</p> <p>3119 – Диспетчер станційний</p> <p>3145 – Технік-інспектор з контролю за використанням палива</p> <p>3152 – Інспектор з експлуатаційних, виробничо-технічних та організаційних питань</p> <p>3152 – Інспектор з охорони праці та техніки безпеки</p> <p>3152 – Інженер з безпеки руху</p> <p>3152 – Ревізор з безпеки руху</p> <p>3152 – Ревізор автомобільного транспорту</p>
Академічні права випускників	<p>Мають право продовжити навчання за початковим рівнем (короткий цикл) вищої освіти та/або першим (бакалаврський) рівнями вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі освіти дорослих, в тому числі у сфері післядипломної освіти.</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Студентсько-центроване навчання, технології проблемного і диференційованого навчання, технології інтенсифікації та індивідуалізації навчання, технології програмованого навчання, технології розвивального навчання, кредитно-трансферна система організації навчання, дистанційні форми навчання в системі Google Classroom, Microsoft Teams, Всеосвіта, На урок та інші, самонавчання.</p> <p>Викладання проводиться у вигляді: лекцій, мультимедійних лекцій, семінарів, практичних занять, лабораторних робіт, самостійного навчання на основі підручників та конспектів, консультації з викладачами, підготовка до дипломного проєкту.</p>
Оцінювання	<p>Контроль знань та умінь студентів здійснюється у формі поточного та підсумкового контролю. Поточний контроль</p>

	включає контроль знань, умінь та навичок студентів на лекціях, практичних заняттях та під час виконання індивідуальних навчальних завдань, контрольних, розрахункових та курсових робіт. Підсумковий контроль проводиться у формі екзаменів, заліків, диференційних заліків.
6 – Перелік компетентностей випускника	
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі у сфері транспортних технологій або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів сучасної транспортної науки на основі системного підходу та може характеризуватися певною невизначеністю умов функціонування транспортної системи, нести відповідальність за результати своєї діяльності, здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.
Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК1 Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.</p> <p>ЗК2 Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя</p> <p>ЗК3 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК4 Здатність спілкуватися іноземною мовою.</p> <p>ЗК5 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК6 Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.</p> <p>ЗК7 Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p> <p>ЗК8 Прагнення до збереження довкілля.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	<p>СК1 Здатність до організації та управління навантажувально-розвантажувальними роботами та складськими операціями на транспорті.</p> <p>СК2 Здатність до організації та управління перевезенням вантажів на автомобільному транспорті.</p>

СК3 Здатність до організації та управління перевезенням пасажирів та багажу на автомобільному транспорті.

СК4 Здатність до організації взаємодії видів транспорту.

СК5 Здатність до оптимізації логістичних операцій та координації замовлення на перевезення вантажів від виробника до споживача, дотримання законів, правил та вимог систем управління якістю.

СК6 Здатність до оцінювання експлуатаційних, техніко-економічних, технологічних, правових, соціальних та екологічних складових організації перевезень.

СК7 Здатність до оцінювання та забезпечення безпеки транспортної діяльності.

СК8 Здатність до організації міжнародних перевезень.

СК9 Здатність до оперативного управління рухом транспортних потоків.

СК10 Здатність до організації транспортно-експедиторського обслуговування вантажів.

СК11 Здатність до проектування окремих елементів транспортних (транспортно-виробничих, транспортно-складських) систем.

СК12 Здатність до використання сучасних інформаційних технологій, автоматизованих систем керування під час організації перевізного процесу.

СК13 Здатність до використання сучасних методів та принципи організації та регулювання дорожнього руху, визначення впливу чинника людини на безпеку руху.

СК14 Здатність до проектування елементів проїзної частини, громадських просторів та просторів для руху транспортних потоків.

СК15 Здатність до науково-обґрунтованого аналізу причин скоєння дорожньо-транспортних пригод та розробки заходів з їх попередження. Здатність до використання законодавчих і нормативних актів з організації дорожнього руху, розуміння відповідальності за порушення правил дорожнього руху та покарань за ДТП.

СК16 Здатність оцінювати та забезпечувати економічну та соціальну ефективність транспортних процесів.

СК 17 Здатність читати та виконувати креслення елементів транспортних системи з проведенням необхідних технічних розрахунків.

	<p>СК 18 Здатність використовувати знання теоретичних основ електротехніки та електроніки для вирішення професійних завдань.</p> <p>СК19 Здатність використовувати математичний апарат і сучасні комп'ютерні та інформаційні технології.</p>
<p>7 – Зміст підготовки здобувачів фахової передвищої освіти, сформульований у термінах результатів навчання</p>	
<p>Результати навчання (РН)</p>	<p>РН1 Брати відповідальність на себе, проявляти громадську свідомість, соціальну активність та участь у житті громадського суспільства, аналітично мислити, критично розуміти світ. Критично оцінювати наукові цінності і досягнення суспільства у розвитку транспортних технологій.</p> <p>РН2 Спілкуватись державною та іноземною мовами на рівні, достатньому для професійної діяльності.</p> <p>РН3 Поліпшувати показники виконуваних робіт, планувати та організувати їх виконання.</p> <p>РН4 Використовувати транспортні технології з врахуванням вимог до збереження довкілля.</p> <p>РН5 Знаходити рішення щодо раціональних методів організації навантажувально-розвантажувальних робіт.</p> <p>РН6 Організовувати перевезення вантажів в різних сполученнях, обирати вид, марку, тип транспортних засобів та маршрутів перевезення.</p> <p>РН7 Організовувати перевезення пасажирів, багажу та вантажобагажу в різних сполученнях, а також обслуговування пасажирів на вокзалах та пасажирських терміналах.</p> <p>РН8 Аналізувати можливості застосування різноманітних варіантів взаємодії видів транспорту.</p> <p>РН9 Установлювати зв'язки між різними ланцюгами постачань з визначенням функцій логістичних центрів та аналізу особливості супутніх інформаційних і фінансових потоків.</p> <p>РН10 Оцінювати експлуатаційну, техніко-економічну, технологічну, правову, соціальну та екологічну ефективність організації перевезень.</p> <p>РН11 Впроваджувати методи організації безпечної транспортної діяльності.</p>

PH12 Організувати міжнародні перевезення з використанням аналізу методів оформлення митної документації та митного контролю.

PH13 Проектувати окремі елементи схем транспортних систем із застосуванням технології оперативного управління транспортними потоками.

PH14 Використовувати методи організації транспортно-експедиторського обслуговування різних видів сполучення.

PH15 Аналізувати види і типи та знаходити рішення оптимізації елементів транспортних систем.

PH16 Обирати інформаційні системи для організації перевезень і використовувати автоматизовані системи керування у транспортному процесі.

PH17 Розробляти, планувати та впроваджувати сучасні програмні засоби, призначені для вирішення задач з організації дорожнього руху, досліджувати проблеми людського чинника, пов'язані з транспортом, а також наслідки помилок для безпеки та управління. Визначати моделі поведінки людей у зв'язку з помилками.

PH18 Проектувати елементи проїзної частини, громадські простори та простори для руху транспортних потоків з урахуванням нормативних вимог.

PH19 Аналізувати та оформлювати матеріали дорожньо-транспортних пригод (ДТП), складати картки обліку ДТП, протоколи та схеми ДТП, вміти визначати розмір страхових платежів, відшкодувань за пошкоджене майно, оформляти супровідні документи до страхової події, вміти провести огляд автомобіля та дати оцінку технічного стану транспортного засобу з точки зору безпеки дорожнього руху. Аналізувати зміни у законодавстві, орієнтуватися у нормативних актах, щоб забезпечувати правомірність рішень.

PH20 Оцінювати економічний ефект. Робити висновки щодо співвідношення між соціальними і економічними показниками транспортних систем.

PH21 Виконувати робочі креслення, читати та корегувати їх, розуміти роботу відповідних елементів транспортних систем.

PH22 Застосовувати закони електротехніки для пояснення будови і принципу дії машин.

	РН23 Застосовувати математичний апарат та сучасні інформаційні технології для розв'язання практичних завдань з організації перевезень та проектування транспортних систем.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації освітньо-професійної програми	
Кадрове забезпечення	<p>Підготовку фахових молодших бакалаврів здійснюють кандидати наук, викладачі-спеціалісти відповідних категорії, викладачі-методисти, які мають достатній стаж практичної, наукової та педагогічної роботи.</p> <p>З метою підвищення професійного рівня за дисциплінами, що викладаються, всі педагогічні та науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років підвищують кваліфікацію. (Закон України «Про фахову передвищу освіту» та Постанова Кабінету Міністрів України від 21.08.2019 року № 800 «Деякі питання підвищення кваліфікації педагогічних і науково-педагогічних працівників» із змінами і доповненнями)</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<p>Реалізація освітньо-професійної програми передбачає відповідність матеріально-технічного забезпечення ВСП «ОАДФК ДУ «ОП» вимогам Ліцензійних умов (Постанова Кабінету Міністрів України № 1187 від 30.12.2015 року (зі змінами від 10.05.2018 року) «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти»). Будівлі мають навчальні аудиторії для проведення занять лекційного, семінарського типу, курсового та дипломного проектування, групових та індивідуальних консультацій, самостійної роботи і приміщень для зберігання і профілактичного обслуговування навчального обладнання. Приміщення для самостійної роботи оснащені комп'ютерною технікою з можливістю підключення до мережі Інтернет. Наявна вся необхідна соціально-побутова інфраструктура, кількість місць у гуртожитках відповідає вимогам.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Офіційний веб-сайт ВСП «ОАДФК ДУ «ОП» oadk.od.ua містить інформацію про освітні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, головні новини коледжу та його підрозділів, контакти. Всі зареєстровані в ВСП «ОАДФК ДУ «ОП» користувачі мають необмежений доступ до мережі Інтернет.</p>

	<p>Реалізація освітньо-професійної програми передбачає: наявність ліцензійного спеціалізованого програмного забезпечення відповідно до професійно-орієнтованих дисциплін, навчальних посібників, конспектів лекцій, методичних вказівок до практичних (семінарських) занять, лабораторних робіт, самостійної роботи студентів.</p>
<p>9 – Академічна мобільність (регламентується Постановою КМУ № 579 «Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність» від 12 серпня 2015 року)</p>	
<p>Національна кредитна мобільність</p>	<p>Можливість навчатися в іншому закладі вищої освіти на території України без відрахування з основного місця навчання, зі збереженням стипендії та перезарахування отриманих кредитів на основі ЄКТС. Реалізація освітньо-професійної програми передбачає укладення угод про співробітництво між ВСП «ОАДФК ДУ «ОП» та закладами вищої освіти України, участь студентів та викладачів у Всеукраїнських конференціях і семінарах.</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>Можливість навчатися в іншому закладі вищої освіти поза межами України без відрахування з основного місця навчання, зі збереженням стипендії та перезарахування отриманих кредитів на основі ЄКТС. Переваги: культурний діалог, розширення кругозору, набуття нових унікальних професійних навичок, удосконалення навичок володіння іноземними мовами, і як результат підвищення конкурентоспроможності на внутрішньому та зовнішньому ринку праці. Реалізація освітньо-професійної програми передбачає можливість участі студентів у Міжнародних конференціях, науково-дослідного стажування студентів за програмою ERASMUS+.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>В ОПІ не передбачено</p>

2 ПЕРЕЛІК ОСВІТНІХ КОМПОНЕНТІВ І ЛОГІЧНА ПОСЛІДОВНІСТЬ ЇХ ВИКОНАННЯ

2.1 Перелік освітніх компонентів ОПП

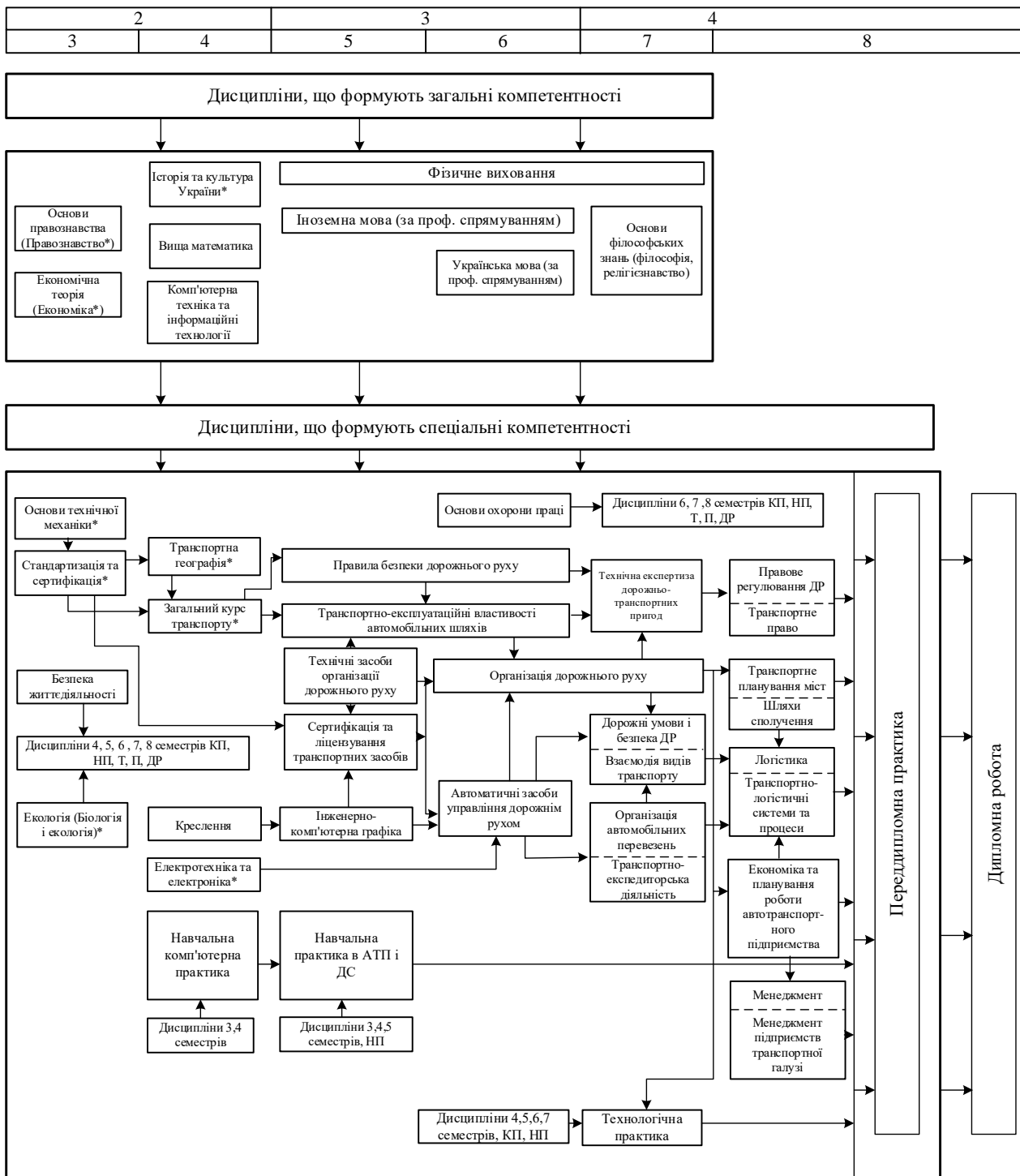
Код Н/Д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсіві проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота (дипломний проект))	Загальна кількість годин	Кредитів ECTS	Форма підсумк. контролю
Обов'язкові освітні компоненти ОПП				
1. Обов'язкові освітні компоненти, що формують загальні компетентності				
OK1	Історія та культура України*	120	4,0	Залік
OK2	Українська мова (за проф. спрямуванням)	120	4,0	Екзамен
OK3	Основи філософських знань (філософія, релігієзнавство)	120	4,0	Залік
OK4	Іноземна мова (за проф. спрямуванням)	180	6,0	Залік
OK5	Основи правознавства (Правознавство)*	-	-	
OK6	Економічна теорія (Економіка)*	-	-	
OK7	Фізичне виховання	180	6,0	Залік
OK8	Вища математика	180	6,0	Залік
OK9	Комп'ютерна техніка та інформаційні технології	165	5,5	Залік
Всього за обов'язковими освітніми компонентами, що формують загальні компетентності:		1065	35,5	
2. Обов'язкові освітні компоненти, що формують спеціальні компетентності				
OK10	Сертифікація та стандартизація*	180	6,0	Залік
OK11	Електротехніка та електроніка*	180	6,0	Залік
OK12	Основи технічної механіки*	180	6,0	Залік
OK13	Загальний курс транспорту*	180	6,0	Екзамен
OK14	Транспортна географія*	180	6,0	Залік
OK15	Організація дорожнього руху	300	10,0	Екзамен, курсівий проект
OK16	Транспортно-експлуатаційні властивості автомобільних шляхів	300	10,0	Екзамен, курсівий проект
OK17	Економіка та планування роботи автотранспортного підприємства	135	4,5	Екзамен
OK18	Технічна експертиза дорожньо-транспортних пригод	135	4,5	Екзамен
OK19	Безпека життєдіяльності	90	3,0	Залік
OK20	Екологія (Біологія і екологія)*	-	-	
OK21	Основи охорони праці	90	3,0	Залік
OK22	Навчальна комп'ютерна практика	225	7,5	Залік
OK23	Навчальна практика в АТП і ДС	180	6,0	Залік

OK24	Технологічна практика	225	7,5	Залік
OK25	Переддипломна практика	135	4,5	Залік
OK26	Дипломна робота	270	9,0	-
Всього за обов'язковими освітніми компонентами, що формують спеціальні компетентності:		2985	99,5	
Вибіркові компоненти				
За вибором закладу освіти				
ВБ1	Креслення	120	4,0	Залік
ВБ2	Інженерно-комп'ютерна графіка	120	4,0	Залік
ВБ3	Правила дорожнього руху	210	7,0	Екзамен
ВБ4	Сертифікація та ліцензування транспортних засобів	120	4,0	Залік
ВБ5	Технічні засоби організації дорожнього руху	150	5,0	Екзамен
ВБ6	Автоматичні засоби дорожнього руху	90	3,0	Залік
Всього за вибором закладу освіти:		810	27,0	
За вибором здобувачів освіти				
Пакет 1				
ВБ7	Менеджмент	90	3,0	Залік
ВБ8	Менеджмент підприємств транспортної галузі			
Пакет 2				
ВБ9	Дорожні умови і безпека дорожнього руху	90	3,0	Залік
ВБ10	Взаємодія видів транспорту			
Пакет 3				
ВБ11	Правове регулювання дорожнього руху	90	3,0	Залік
ВБ12	Транспортне право			
Пакет 4				
ВБ13	Логістика	90	3,0	Залік
ВБ14	Транспортно-логістичні системи та процеси			
Пакет 5				
ВБ15	Організація автомобільних перевезень	90	3,0	Залік
ВБ16	Транспортно-експедиторська діяльність			
Пакет 6				
ВБ17	Транспортне планування міст	90	3,0	Залік
ВБ18	Шляхи сполучення			
Всього за вибором здобувачів освіти:		540	18,0	
Всього за вибірковою компонентою:		1350	45,0	
Разом годин за ОПП		5400	180,0	

*Відповідно до наказу від 01.06.2018 року № 570 «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти» зазначені предмети інтегруються в повну загальну середню освіту.

2.2 Структурно-логічна схема ОПШ

ОПШ «Організація та регулювання дорожнього руху»
спеціалізація 275.03 Транспортні технології (на автомобільному транспорті)
спеціальність 275 Транспортні технології (за видами)

*Відповідно до наказу від 01.06.2018 року № 570 «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти» зазначені предмети інтегруються в повну загальну середню освіту.

3. ФОРМА АТЕСТАЦІЇ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

<p>Форми атестації здобувачів фахової передвищої освіти</p>	<p>Атестація випускників освітньо-професійної програми «Організація та регулювання дорожнього руху», спеціалізації 275.03 «Транспортні технології (на автомобільному транспорті)», спеціальності 275 «Транспортні технології (за видами)» здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи (дипломної роботи) та завершується видачею документу встановленого зразка про присудження йому освітньо-професійного ступеню фаховий молодший бакалавр з присвоєнням кваліфікації: 3152 Інженер з безпеки руху</p>
<p>Вимоги до кваліфікаційної роботи</p>	<p>Кваліфікаційна робота (дипломна робота) має бути завершеним проєктом спрямованим на розв'язання типової спеціалізованої задачі або актуальної практичної проблеми у сфері транспортних технологій (на автомобільному транспорті) на основі сучасних економіко-технологічних підходів.</p> <p>Вимоги до виконання кваліфікаційної роботи (дипломної роботи) які забезпечують максимальну оцінку:</p> <ul style="list-style-type: none">– об'єктивне висвітлення стану питання з творчим використанням сучасних джерел інформації;– оригінальність технічних, технологічних, організаційних управлінських рішень;– практичне значення результатів;– обґрунтування рішень та пропозицій відповідними розрахунками;– повнота структури розрахунків (постановка задачі, розрахункова схема, рішення, оцінка рішення);– всебічність оцінки впливу результатів (надійність системи, безпека, екологія, ресурсозбереження тощо);– наявність посилань на джерела інформації;– відсутність дублювання, описового матеріалу, стереотипних рішень, що не впливають на суть та висвітлення отриманих результатів;– використання прикладних пакетів комп'ютерних програм;

	<ul style="list-style-type: none"> – використання креслень та пояснювальної записки відповідно до чинних стандартів; – загальна та професійна грамотність, лаконізм і логічна послідовність викладу матеріалу; – якість оформлення. <p>Кваліфікаційна робота (дипломна робота) не повинна містити академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.</p>
Вимоги до публічного захисту кваліфікаційної роботи	<p>Вимоги до публічного захисту кваліфікаційної роботи фахового молодшого бакалавра визначаються ВСП «ОАДФК ДУ «ОП». Кваліфікаційну роботу (дипломну роботу) мають оприлюднити на офіційному вебсайті або у репозитарії закладу фахової передвищої освіти. Атестація здійснюється відкрито і публічно.</p>

Характеристика системи внутрішнього забезпечення якості підготовки здобувачів вищої освіти

Система внутрішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти Відокремленого структурного підрозділу «Одеський автомобільно-дорожній фаховий коледж Державного університету «Одеська політехніка» складається із процедур і заходів, передбачених законом «Про освіту», «Про фахову передвищу освіту».

У Відокремленому структурному підрозділі «Одеський автомобільно-дорожній фаховий коледж Державного університету «Одеська політехніка» функціонує система забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) згідно Положення про організацію контролю якості підготовки фахівців у Відокремленому структурному підрозділі «Одеський автомобільно-дорожній фаховий коледж Державного університету «Одеська політехніка», Концепції освітньої діяльності Відокремленого структурного підрозділу «Одеський автомобільно-дорожній фаховий коледж Державного університету «Одеська політехніка» на період до 2024 року та Програми розвитку Відокремленого структурного підрозділу «Одеський автомобільно-дорожній фаховий коледж Державного університету «Одеська політехніка» на період 2020 – 2025 роки. Контроль якості фахової передвищої освіти проводиться на рівнях: викладач – завідувач кафедри – завідувач відділенням – заступник директора з НР – директор коледжу – ректор Державного університету «Одеська політехніка» –

Міністерство освіти і науки України – Державна інспекція навчальних закладів України за рахунок здійснення таких процедур і заходів:

1) визначення та оприлюднення політики, принципів та процедур забезпечення якості фахової передвищої освіти, що інтегровані до загальної системи управління закладом фахової передвищої освіти, узгоджені з його стратегією і передбачають залучення внутрішніх та зовнішніх зацікавлених сторін;

2) визначення і послідовне дотримання процедур розроблення освітньо-професійних програм, які забезпечують відповідність їх змісту стандартам фахової передвищої освіти, декларованим цілям, урахування позицій зацікавлених сторін, чітке визначення кваліфікацій, що присуджуються та/або присвоюються, які мають бути узгоджені з Національною рамкою кваліфікацій;

3) здійснення за участю здобувачів освіти моніторингу та періодичного перегляду освітньо-професійних програм з метою гарантування досягнення встановлених для них цілей та їх відповідності потребам здобувачів фахової передвищої освіти і суспільства, включаючи опитування здобувачів фахової передвищої освіти;

4) забезпечення дотримання вимог правової визначеності, оприлюднення та послідовного дотримання нормативних документів закладу фахової передвищої освіти, що регулюють усі стадії підготовки здобувачів фахової передвищої освіти (прийом на навчання, організація освітнього процесу, визнання результатів навчання, переведення, відрахування, атестація тощо);

5) забезпечення релевантності, надійності, прозорості та об'єктивності оцінювання, що здійснюється у рамках освітнього процесу;

6) визначення та послідовне дотримання вимог щодо компетентності педагогічних (науково-педагогічних) працівників, застосування чесних і прозорих правил прийняття на роботу та безперервного професійного розвитку персоналу;

7) забезпечення необхідного фінансування освітньої та викладацької діяльності, а також адекватних та доступних освітніх ресурсів і підтримки здобувачів фахової передвищої освіти за кожною освітньо-професійною програмою;

8) забезпечення збирання, аналізу і використання відповідної інформації для ефективного управління освітньо-професійними програмами та іншою діяльністю закладу;

9) забезпечення публічної, зрозумілої, точної, об'єктивної, своєчасної та легкодоступної інформації про діяльність закладу та всі освітньо-професійні програми, умови і процедури присвоєння ступеня фахової передвищої освіти та кваліфікацій;

10) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками закладу фахової передвищої освіти та здобувачами фахової передвищої освіти, у тому числі створення і забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату та інших порушень академічної доброчесності, притягнення порушників до академічної відповідальності;

11) періодичне проходження процедури зовнішнього забезпечення якості фахової передвищої освіти;

12) залучення здобувачів фахової передвищої освіти та роботодавців як повноправних партнерів до процедур і заходів забезпечення якості освіти;

13) забезпечення дотримання студентоорієнтованого навчання в освітньому процесі;

14) здійснення інших процедур і заходів, визначених законодавством, установчими документами закладів фахової передвищої освіти або відповідно до них.

Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості фахової передвищої освіти закладу фахової передвищої освіти (внутрішня система забезпечення якості освіти) за поданням такого закладу може оцінюватися центральним органом виконавчої влади із забезпечення якості освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості фахової передвищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості фахової передвищої освіти, що затверджуються центральним органом виконавчої влади у сфері освіти і науки за поданням центрального органу виконавчої влади із забезпечення якості освіти.

Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-професійної програми

	ОК1	ОК2	ОК3	ОК4	ОК5	ОК6	ОК7	ОК8	ОК9	ОК10	ОК11	ОК12	ОК13	ОК14	ОК15	ОК16	ОК17	ОК18	ОК19	ОК20	ОК21	ОК22	ОК23	ОК24	ОК25	ОК26	ВБ1	ВБ2	ВБ3	ВБ4	ВБ5	ВБ6	ВБ7	ВБ8	ВБ9	ВБ10	ВБ11	ВБ12	ВБ13	ВБ14	ВБ15	ВБ16	ВБ17	ВБ18					
ІК	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
ЗК1	+	+	+		+	+	+																		+	+	+																						
ЗК2	+	+	+		+	+	+																		+	+	+																						
ЗК3		+																							+	+	+																						
ЗК4				+																					+	+	+																						
ЗК5	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
ЗК6	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК7	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
ЗК8																									+	+	+																						
СК1												+	+												+	+	+												+	+			+	+	+	+			
СК2													+	+	+	+									+	+	+													+	+			+	+	+	+		
СК3													+	+	+	+									+	+	+													+	+			+	+	+	+		
СК4														+	+	+		+						+	+	+	+										+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	
СК5										+								+							+	+	+									+	+												
СК6										+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
СК7										+					+	+		+	+				+	+	+	+														+	+								
СК8													+												+	+	+															+	+			+	+		
СК9														+	+		+							+	+	+	+																						
СК10																									+	+	+																						
СК11										+				+	+									+	+	+	+	+	+		+																+	+	
СК12														+										+	+	+	+	+																			+	+	
СК13														+	+									+	+	+	+																				+	+	
СК14															+									+	+	+	+																				+	+	
СК15										+		+							+						+	+	+																						
СК16																		+							+	+	+																						
СК17																									+	+	+	+	+	+		+														+	+		
СК18												+													+	+	+	+	+																				
СК19								+	+																+	+	+	+	+																				

Примітки: ОК1 – обов’язковий компонент ОПП (визначено у переліку освітніх компонентів розділу 2).

ЗК1 – загальна компетентність (визначена у розділі 6).

СК1 – спеціальна компетентність (визначена у розділі 6).

+ позначка означає, що певна компетентність забезпечується певним освітнім компонентом.

Матриця забезпечення результатів навчання (РН) відповідними компонентами освітньо-професійної програми

	OK1	OK2	OK3	OK4	OK5	OK6	OK7	OK8	OK9	OK10	OK11	OK12	OK13	OK14	OK15	OK16	OK17	OK18	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	ВБ1	ВБ2	ВБ3	ВБ4	ВБ5	ВБ6	ВБ7	ВБ8	ВБ9	ВБ10	ВБ11	ВБ12	ВБ13	ВБ14	ВБ15	ВБ16	ВБ17	ВБ18						
PH1	+	+	+		+	+	+																																											
PH2		+		+																																														
PH3	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
PH4																					+																													
PH5												+	+												+	+	+																							
PH6														+	+	+									+	+	+																							
PH7														+	+	+									+	+	+																							
PH8																+			+					+	+	+	+																							
PH9										+								+							+	+	+																							
PH10										+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+		
PH11										+									+	+		+		+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+			
PH12															+										+	+	+																							
PH13																+			+					+	+	+	+																							
PH14																									+	+	+																							
PH15										+						+								+	+	+	+	+	+	+																				
PH16																+								+	+	+	+	+																						
PH17																+	+							+	+	+	+																							
PH18																	+								+	+	+	+																						
PH19										+		+							+						+	+	+																							
PH20																		+							+	+	+																							
PH21																								+	+	+	+	+	+	+																				
PH22											+													+	+	+	+	+																						
PH23								+	+															+	+	+	+	+																						

Примітка: РН1 – результат навчання (визначений у розділі 7)
 + позначка означає, що певний результат навчання забезпечується певним освітнім компонентом.

Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей

Результати навчання	Компетентності																										
	Загальні компетентності								Спеціальні компетентності																		
	ЗК1	ЗК2	ЗК3	ЗК4	ЗК5	ЗК6	ЗК7	ЗК8	СК1	СК2	СК3	СК4	СК5	СК6	СК7	СК8	СК9	СК10	СК11	СК12	СК13	СК14	СК15	СК16	СК17	СК18	СК19
PH1	+	+																									
PH2			+	+																							
PH3					+	+	+																				
PH4								+																			
PH5									+																		
PH6										+																	
PH7											+																
PH8												+															
PH9													+														
PH10														+													
PH11															+												
PH12																+											
PH13																	+										
PH14																		+									
PH15																			+								
PH16																				+							
PH17																					+						
PH18																						+					
PH19																							+				
PH20																								+			
PH21																									+		
PH22																										+	
PH23																											+

Примітки: PH1 – результат навчання (визначений у розділі 7).

ЗК1 – загальна компетентність (визначена у розділі 6).

СК1 – спеціальна компетентність (визначена у розділі 6).

+ позначка означає, що певний результат навчання забезпечується певними компетентностями.

4. НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Освітньо-професійна програма розроблена на основі таких нормативних документів:

1. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text>

2. Закон України «Про фахову передвищу освіту» від 06.06.2019 № 2745-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/2745-19#Text>

3. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» (зі змінами) від 23.11.2011 № 1341 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%d0%bf#text>

4. Постанова Кабінету Міністрів «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 № 266 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-%D0%BF#Text>

5. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів фахової передвищої освіти» від 13.07.2020 № 918 URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-metodichnih-rekomendacij-shodo-rozroblennya-standartiv-fahovoyi-peredvishoyi-osviti>

6. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 275 Транспортні технології (за видами) для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти» від 29.10.2018 р. № 1171 URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-standartu-vishoyi-osviti-za-specialnistyu-275-transportni-tehnologiyi-za-vidami-transportu-dlya-pershogo-bakalavrskogo-rivnya-vishoyi-osviti>

7. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти» від 01.06.2018 № 570 URL: <https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-tipovoyi-osvitnoyi-programi-profilnoyi-serednoyi-osviti-zakladiv-osviti-sho-zdijsnyuyut-pidgotovku-molodshih-specialistiv-na-osnovi-bazovoyi-zagalnoyi-serednoyi-osviti>

Корисні посилання:

1. Проєкт ЄС TUNING (прикладі результатів навчання, компетентностей) – <http://www.unideusto.org/tuningeu/>

2. Національний глосарій: вища освіта, 2014 – <http://erasmusphis.org.ua/korvsna-informatsiia/korysni-materialy/categorv/3-materialynatsionalnoi-lcomandv-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.html?start=80>

3. Рашкевич Ю.М. Болонський процес та нова парадигма вищої освіти : монографія – <http://erasmusplus.org.ua/korvsna-informatsiia/korysnimaterialv/categorv/3-materialy-natsionalnoi-komandv-kspertiv-shchodozaprovadzhennia-instrument!v-bolonskoho-rotsesu.htmUstart^SO>

4. Розроблення освітніх програм : методичні рекомендації – <http://erasmusphis.org.ua/korysna-infomiatsiia/korysni-materialy/category/3-materialynatsionalnoi-komandy-ekspertiv-shchodo-zaprovadzhennia-instrumentiv-bolonskohoprotsesu.htmUstart^SO>

5. ESG 2015 (Стандарти та рекомендації із забезпечення якості в ЄПВО) – <https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/042016ESG2015.pdf>

6. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) – <https://publications.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/cee970-518f-11e7-a5ca-01aa75ed71a1/language-en>; <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>

7. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) – <http://www.ehea.info/Upload/document/ministerialdeclarations/EHEAParis2018CommuniqueAppendixIII952778.pdf>

8. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>; <http://uis.unesco.org/en/topic/intemational-standard-classification-education-isced-20>

9. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКОГ) 2013 – <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>

10. Наказ Держспоживстандарту «Національний класифікатор України. Класифікатор професій ДК 003:2010» від 28.10.2010 № 327 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/va327609-10#Text>